

Organ Polskiego Stronnictwa Katolicko-Ludowego. — Hasło nasze: „Katolicka Polska“.

Kosztuje w Polsce rocznie 6 zł, kwart. 1.50 zł.
W Ameryce na cały rok 2 dolary. We Francji
30 fr. W Danji 10 kor., Czechosłowacji 40k. cz.

TYGODNIK ILUSTROWANY
poświęcony sgramom Ludu Polskiego.
Wychodzi co niedzielę.

Red. i Adm.: Kraków, św. Filipa 17, T. 3012.
Ogłoszenia za wiersz litim. 30 gr. w tekście 40 gr.
drobne 5 gr. za słowo, najmniej 1 zł.
Konto czekowe w P. K. O. Nr 400,600 i 140,298.

„NASZA KSIĄŻKA“

Ciekawą i cenną książnicę może posłać każdy zaprenumerowawszy
za 7 (siedem złotych) kwartalnie

wychodząca, co tydzień w objętości stu kilkudziesięciu stronic bibliotekę

„NASZA KSIĄŻKA“ która zawierać będzie utwory pierwszorzędných pisarzy polskich i obcych.

Ozdobą każdego domu polskiego staną się **Obrazy Malarzy Polskich** w pięknie wykonanych reprodukcjach, które otrzymają bezpłatnie wszyscy prenumeratorzy,

Co miesiąc każdy prenumerator otrzyma jako premjum **CENNY OBRAZ** oraz będzie uczestniczył co kwartał w losowaniu specjalnych 3 cennych premji, jak to:

ZŁOTY ZEGAREK MĘSKI, DAMSKI, MASZYNA DO SZYCIA i t. d.

Prenumeratę wpłacać należy we wszystkich urzędach pocztowych na konto PKO. 1210, lub przekazem pocztowym: **Społeczne Biuro Prasowe, Warszawa, Sosnowa 12.**

Przeciw podatkom we zbożu.

Dnia 29 grudnia 1925 r. poseł Greiss, człowiek głęboko odczuwający każdą krzywdę i nędzę ludu, wygłosił w Sejmie mowę, w której wykazał, że nowa ustawa o placeniu podatków w ziemiopłodach nietylko nie przyczyni się do poprawienia losu rolnika, ale może go jeszcze pogorszyć. Przedewszystkiem zaraz na wstępie p. poseł zaznaczył, że ustawa ta została przeprowadzona

zbyt nagle, bez należytego zastanowienia się, bez rozsądku. Może ona tylko przysporzyć kłopotu i pochłonie za sobą wiele wydatków, bo przecież trzeba będzie koniecznie budować nowe magazyny na zboże i potworzyć nowe urzędy, które obciążą skarb. Mówi się wiele o oszczędności, ale w praktyce tego nie widać!

Następnie p. poseł wykazał braki w poszcze-

gólnych artykułach ustawy. I tak: jeden artykuł powiada, że cenę zboża zgóry ustanawiają na pewien przeciąg czasu Ministerstwa: Rolnictwa, Skarbu oraz Handlu i Przemysłu. Jednakowoż Ministerstwa niekiedy wcale nie wiedzą o cenach zboża w różnych powiatach Państwa i mogą się łatwo w ustanawianiu cen pomylić, dlatego p. poseł radzi, aby cenę zboża oznaczały Starostwa, które są w bliższej styczności z okolicznymi wsiami. Według innego punktu ustawy każdy rolnik musi sam odstawić zboże do najbliższej stacji kolejowej. Tu znów nie zastanowiono się nad tem, że są wsie nieraz o kilkadziesiąt kilometrów odległe od stacji i że dzisiaj w Polsce są jeszcze drogi dzikie, zaniedbane. Otóż p. poseł podał propozycję zmiany tego artykułu w ten sposób, aby chłopci odstawili zboże tylko do urzędu gminnego, a dopiero urząd gminny furmankami rządowymi odwiózł do najbliższej stacji. Na końcu p. poseł oświadczył, że całą ustawę trzeba „przekreślić i rozsądnie przerobić”, bo inaczej Państwo nie odniesie z niej korzyści, a chłopom przysporzy się biedy.

Niestety tak trzeźwy i stanowczy głos naszego posła — jak zwykle, co rozsądne — nie znalazł posłuchu w Sejmie i ustawę przedłożoną w pełnem brzmieniu głosami koalicji z Piastem na czele przyjęto! Daj Boże, by wyszła ona Państwu na pożytek, ale by się nie stała źródłem nowego nękania i dręczenia rolników, na których już tylko wypchnięta skóra pozostała! Oby mu przynajmniej i tej nie zdarto przy pomocy opiekunów ludu!

WIADOMOŚCI POLSKIE

REFORMA ROLNA UCHWALONA.

Z końcem starego roku Sejm uchwalił ostatecznie reformę rolną. Poprawek, które poczynił w tym projekcie Senat, a które nadawałyby ustawie charakter więcej konstytucyjny. Izba poselska w zasadzie nie przyjęła, a jeśli się zgodziła na niektóre, to tylko na poprawki mające mniejsze znaczenie. **Reforma rolna była pożądaną**, bo głód ziemi daje się mocno odczuwać. Boimy się tylko, czy ustawa ta nie pociągnie za sobą **zmniejszenia produkcji rolnej**, albowiem do tak poważnego momentu społecznego, jak reforma rolna, **jeszcześmy — trzeba przyznać — nie dorosli**. Za reformą głosowały stronnictwa, biorące udział w rządzie obecnym koalicyjnym, przy dosyć zresztą lekkiej obstrukcji „Wyzwolenia”. Pokaże się teraz przy wykonywaniu ustawy rolnej, czy ludziom, którzy ją forsowali, leżało istotnie na sercu **dobro Państwa i dobro wsi**, czy też interes własny. Jakkolwiek zawsze w tym

kierunku mieliśmy pewne zastrzeżenia, to jednak **serdecznie pragniemy i życzymy**, by z reformy rolnej skorzystały naprawdę milionowe **rzese potrzebujących**, rzese odczuwające faktyczny głód ziemi. Daj Boże, aby się tak stało!

„WYZWOLENIE“ SIĘ ROZPADA.

Na posiedzeniu Zarządu głównego „Wyzwolenia“ i „Jedności Ludowej“ w Warszawie dnia 3 stycznia został wykluczony z tego stronnictwa poseł Jan Dąbski, który w r. 1923 wystąpił z całą grupą z „Piasta“ i przeszedł do „Wyzwolenia“. Powodem tego było prowadzenie polityki na własną rękę przez Dąbskiego. Nie można się temu dziwić, ponieważ „Wyzwolenie“ nie posiada obecnie żadnej linii politycznej. Dąbski w „Wyzwoleniu“ popierał myśl zjednoczenia ze „Związkiem Chłopskim“ i w tym duchu oddziaływał na swoich kolegów. Prawdopodobnie za Dąbskim odłączy się od „Wyzwolenia“ pewna grupa posłów i połączy się ze „Związkiem Chłopskim“. Dla polityki ludowej nie oznacza to żadnej zmiany na lepsze, ponieważ „Związek Chłopski“ pod wodzą osławionego Bryła, Pluty i odstępcy Stapińskiego nie przedstawia poważnego kierunku ludowego.

ZE ŚWIATA

POROZUMIENIE DWÓCH POTĘG.

W ostatnim dniu grudnia zaszedł w polityce światowej fakt, któremu przypisują bardzo doniosłe znaczenie. W dniu tym spotkali się w Rappallo dwaj najwybitniejsi dziś mężowie stanu, a mianowicie dyktator Włoch, Mussolini i minister spraw zagranicznych Anglii, Chamberlain. Mimo, że rozmowy ich otoczone są dotąd tajemnicą; to jednak z położenia ogólno-światowego domyślają się wszyscy, iż chodzi tu o nawiązanie ścisłego porozumienia między Anglią i Włochami. Włochy pod rządami Mussoliniego zorganizowane wewnętrznie, zdobyły sobie jedno z najwybitniejszych miejsc w polityce światowej, jako mocarstwo, które weszło na drogę świetnego rozwoju, rozszerzając swoje wpływy poza granice półwyspu Apenińskiego. W ostatnim czasie, aby dać wyraz swoim wielkomocarstwowym dążnościom, Włochy z woli Mussoliniego mają się zmienić w cesarstwo.

Polityka ta jest Włochom potrzebna. Dzisiejsze królestwo włoskie nie jest w stanie wyżywić swoich mieszkańców, dlatego też Włochy muszą się starać o zdobycie kolonij. Oczywiście same nie mogą tego osiągnąć i dlatego szukają one przymierza z Anglią. Anglii zaś to przymierze jest potrzebne, a to ze względu na Turcję i Rosję.

Turecja bowiem, jak wiadomo, zawarła ścisłe przymierze z Rosją, skutkiem czego stanowisko Anglii, która z Turcją ma spór o Mossul, uległo na Wschodzie znacznemu osłabieniu. Otóż, aby wzmocnić swoją pozycję, Anglija dąży do pozyskania Włoch i Grecji i wspólnie z nimi prowadzić politykę, dzieląc się korzyściami osiągniętymi w stosunku do Turcji. Zanosi się więc na Wschodzie na wielkie zmiany. Obserwujemy tam zaostwienie się położenia, bo chociaż porozumienie włosko-angielskie ma na celu odwieść Turcję od wojny o przyznany przez Ligę Narodów Anglii Mossul, to przecież skierowanie apetytów włoskich w stronę Turcji i rozbudzenie w Grecji chęci odwetu na Turcji za ostatnią przegraną wojnę, może właśnie doprowadzić do zaburzeń wojennych w Azji Mniejszej i na Bałkanie, bo państwa bałkańskie, a szczególnie Jugosławia niechętnie widzą wzrost potęgi włoskiej, która będzie z pewnością dążyć do zagarnięcia także przodownictwa na Bałkanach. Pozyskanie więc Włoch dla obozu, jaki tworzy z państw zachodnich Anglija przeciwko sowietom i Turcji, grozi wywołaniem całego szeregu zatargów z najbliższymi sąsiadami Włoch na Bałkanie, który już ma ustaloną opinię jednego z niebezpiecznych ognisk wojennych.

WĘGRY.

Król jugosłowiański królem węgierskim. Wśród Węgrów panuje silna agitacja, zmierzająca do obwołania króla jugosłowiańskiego Aleksandra królem węgierskim, aby w ten sposób uniemożliwić powrót Habsburga na tron węgierski.

CZECHO-SŁOWACJA.

Zatarg z Watykanem, jaki wynikł w zeszłym roku, ma być załatwionym definitywnie dopiero na wiosnę tego roku.

Prezes Jasiński przeciw wysokim karom za zwłokę.

Nowy minister skarbu p. Jerzy Zdziechowski zażądał od Sejmu, by tenże uchwalił ustawę, upoważniającą Radę Ministrów do podwyższania kar za zwłokę od zaległości w poszczególnych podatkach bezpośrednich z wyjątkiem podatku majątkowego, motywując to swoje żądanie tem, że rzekomo kary za zwłokę, przewidziane w ustawie z dnia 31 lipca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr 73 są za niskie i nie odpowiadają już obecnym stosunkom gospodarczym i nie wystarczają na poskromienie

Obrachunek.

Od samego rana łąził Kuba Cudacki tajak ozbity; wiadomo, bez święta cłek zleniwieje i nijak mu się nie kce zabrać do jakiej roboty.

Zażrał do potoka, zeli mu ta kto jakiego bucka nie ucion, poprawił ogacenie wele chlewka, podłażnicę spod powaly keiał wyrzucić, bo sie igliwie za kark sypało, ale Wikta narobiła takiego piekła, że wolał dać spokój. Poobiadował ze zgrachą, trochę się zdrzymnął — i już dzień na obertnięciu.

A tu trza było jeszcze bydłu sieczki na jutro urznać, babie drow pod blachę przyryktować, kobyłę napoić, wóz pod strzechę wepchnąć, bo się miało na deszcz, a jutro święto.

— Też, psia — para, porządek, co w zimie śniegu nima imo leje!

Jeszcze się mu o jednej dłubaninie przypomniało, o piłnej: wiatr mu we święta pokiernesił trochę strzechą, akurat nad izdebką i trzaby gwałtu parę snopków podrazić.

Kuba podrapał się pod baraniatą czapką, splunął i rażno zakrzyknął na Franusia, coby mu zaobrytał na sieczkarni, bo Wikta pogoniła kędysi na chałupy. Franuś nadleciał co tehu; taka mizera, boso i w zgrzebnych poręczach, ale zawsze choć koło ozpedził; ociece zadawał prawą, a lewą kręcił — i przecie było lekey, bo się widziało, co dwóch kręci.

Prawie, jak kroczył po wodę z konewkami na basach, dzwonił w kościele na nieszpory, bo to było na Starym Roku. Były Kubie te nieszpory niezmiernie na rękę: rad był co wypić na Starym Roku, a nijak mu było z Jagnieską, niby babą, zaczynać, bo się dopiero u kumotrów w górze na świętego Jana Wanielistę dość sporo zabalamucił. — Napoił kobyłę, wrzucił za drabine kłapeć owsianej słomy, żeby se ta obtarła zęby po wodzie, — rozłupał parę suchučkih kloeków babie pod blachę. Co prawda, chował te kloeki na powałkę do chlewa, ale się dziś keiał raz, dwa roboty pozbyć i wreszcie — niechże ta i baba ma!

— Najgorzej to z tym wozem; (o strzesze już sam przed sobą na dzisiaj zataił) — trzaby go wepchnąć, bo, psiamać półkoszki zmokną; ale — dyć ta bez tę noc nie zgniją.

Zwinął wiechetek słomy z powrósla i oheblował z grubszą holewą u butów z białego błota; potem się wemsknął do izdebki cokolwiek się ogarnąć, a Jagniśsee się bardzo w oczy nie cisnąć. Kościelną koszulę wrzucił na starą, powszednią, na to kamizelkę i belejaką kabaninę, że ta nie żadne święto, czupryne przygłaskał jako tako poplutymi rękami i prawie się miał na pole wysmyknąć, kiedy Jagnieska z izby powiada:

— Idzies to, Kuba, do kościoła?

— Coz bym zaś miał nie iść? — Święto wielgie!

— Bój sie Boga, Kubuś, a przydźże zaś prosto do chałupy, coby cie ta kędy jakie piianice

złej woli płatników, ociągających się w chwilach wahania waluty z uiszczaniem podatków.

Wydelegowany uchwałą Klubu Katolicko-Ludowego do zajęcia w pełnej Izbie stanowiska wobec tego projektu rządowego prezes klubu pos. Ignacy Jasiński, zgodnie z uchwałą klubu oświadczył w dniu 29 grudnia 1925 r. z trybuny sejmowej, że Klub Katolicko-Ludowy głosować będzie przeciw tej ustawie, uważając ją za szkodliwą w szczególności dla ludności rolnej po wsiach i miasteczkach.

Zdaniem mowcy ludność ta nie płaci na czas podatków nie wskutek złej woli, ale dlatego, że płacić nie jest w stanie, a na załatwienie rekursów swych od wysokiego wymiaru podatków do czekać się nie może.

Rok 1924 zaznaczył się wielkim nieurodzajem, w r. 1925 urodzaje były lepsze, ale ceny tego, co rolnik ma do pozbycia, są bardzo niskie, a tego, co rolnik potrzebuje, jak ubrań, obuwia, bielizny bardzo wysokie, a Rząd obecny i poprzednie nie w tym kierunku nie zrobiły, mimo przyrzeczeń pp. Grabskich i innych ministrów skarbu, którzy w przykręcaniu śrubby podatkowej widzieli jedyną zbawienie.

Mowca zarzuca Rządowi, że nieuruchomił do-

ład żadnego kredytu dla chłopów i dla rękodzieła: Chłop chętnieby na czas zapłacił podatek, gdyby miał z czego, byle miał gdzie na uczciwy procent pożytyć, bo on przecież tylko raz do roku zbiera. Rząd nie tylko kredytu nie uruchomił, ale ściąga bezwzględnie rozmaite swoje należitości od chłopów za nawozy sztuczne, z tytułu kredytów zasiewowych i t. p.

Mowca apeluje do reszty stronnictw ludowych, aby zwalczały projekt rządowy, który będzie nowym ciosem dla ludu i **wywoła wielkie rozgoryczenie.**

(U w a g a R e d a k c j i: Niestety ustawa ta, która w praktyce da się we znaki ludności rolnej, uchwaloną została dzięki temu, że Piast ze specjalistą podatkowym Toczekiem na czele głosował za nią wraz z endekami, socjalistami i innymi stronnictwami robotniczymi. Najlepszym dowodem, że nasze stanowisko było słuszne, jest artykuł „Illustrowanego Kurjera Codziennego“, organu sympatyzującego z Piastem, w nrze z 1 b. m. potępiający zwalczaną przez klub nasz ustawę i zarzucający, że sprowadzi ona praktyki lichwiarskie).

nie zabalamucili — tetaś groza dopiero kiejsi przefularzyli!

— Sprawiedliwie, sumiennie prościutko do chałupy przyde. Cozbym zaś miał kedy lazić. A ty Franek pamiętaj mi tu Wikcie pomóc bydłu parzonkę zanieść i na klóski natrzyć. Ostajecie z Bogiem!

Kuba był chłop, niek bedzie, jak kee, bogabojnny; w kościele modlił się rzetelnie na długim różańcu zawdzianym na szyji i wodził ślepiami, gdzie ta same kejały, a na Podniesienie walił się w piersi wielką twardą pięścią, jaże dudniało. Na kazaniu wzdychał na głos żałośnie, kiwając a przytakując smutno głową, jak człowiek, co zgroła oczami widzi i rozpamiętuje wszycką złość swoje i wszycką marność tego świata; a że se ta nieraz po paru takich westchnieniach i zdrzymnął, — to przecie ludzka rzecz na kazaniu. Dawniej jak jeszcze parobezakiem pod chórem stawał, to gorzej bywało: teta obrazu Boskiej, mój Jezu!

Ale dziś miał Kuba łeb próżny i nienajgorzej całe kazanie słyszał. A kazanie tożto było kazanie, jaże zgroza po kościele szła! Baby i dziewczki płakały — i chłopstwo gęby wykrzywiało, nawet parobey pod chórem cicho byli, jak te trusie; — największy jazgot zaś robiły, zwycajując, po-bożnisie, nie nad sobą, ino nad ónym zatwardziałym narodem lamentując, coby go jako do pokutowania, a skruchy przyprowadzić.

Niema co kryć, bo się i Kubie na wnętrzu ekliwo zrobiło i oba ślepia miał mokre: — bo i

jakże wytrzymać, jak wszystek naród buczy? Najlepiej wymiarkował z kazania jedną rzecz, a to: że dobry gospodarz obrachunek dziś robi za cały rok. I pomyślał sobie zaraz, że, choćby niewiem co, dziś jeszcze taki obrachunek w chałupie robi, skoro ta już Panu Bogu takie miłe to obrachunki. Wołał ci ta pleban dalej, że to o obrachunek duszny chodzi, ale Kuba tego nie słyszał, bo mu myśli poleciały zaraz ku gospodarce, jarmarkom, stracie, zyskom.

Nieszpory się skończyły; organista dośpiwywał na gwałt ostatnia zwrotkę kołedy, a kościelny gasił jeszcze prędzej światło po kościele, coby się lud prędzej wynosił; aż ino jedna świeczusia przystała gdziesi na uboczu, a kościół objęta pomroka. Kuba dał się bez nijakiego oporu zagarnąć fali ludzkiej cisnącej się prosto na Wielkie Drzwi i myślał po drodze tak:

— Nie dam się psiamać, ani na krótk skusić do karczmy, jak wyjde.

Coś mu po cichu doradziło: — To idź-że se tamta, drugą bramą, abyś zaś kogo swojego nie spotkał.

Trochę mu się żal zrobiło, ale się przecie obrócił ku tej drugiej bramie, tembardziej, że mu jakiś inszy głos jeszcze ciszej podszeptwał: — Idź, niebój się, bo i tamtędy spotkasz niejednego.

Ale przy bramie nie natknął się na nikogo takiego, a ten pierwszy głos doradzał po cichutko: Idź-że se teraz Kuba prościutko na gościniec i do chałupy, bo tam Jagnieska wvglada...

(Dokończenie za tydzień).

W SPRAWIE „NIEBYWAŁEGO WYPADKU“.

W Nrze 52 „Ludu Katolickiego“ w artykule „Niebywały wypadek“ słusznie zauważył szan. reporter, że niepotrzebne jest poddawanie obserwacji psychjatrów Józefy Szpunarównej, która w obronie swojej czci postąpiła prawdopodobnie z zupełnym namysłem. Na jej obronę można przytoczyć zdanie uznanych przez Kościół św. moralistów katolickich, że niewiasta czy panna mogą w obronie swojej czci nawet pozbawić życia napastnika, jeżeli innego sposobu obronienia się nie mają. Właśnie to miało miejsce w tym wypadku. Dwugodzinne szamotanie się z napastnikiem — to najlepszy dowód, że innego środka obrony nie miała. Na usprawiedliwienie jej czynu, przypuszczam, wpłynęła i ta okoliczność, że napastowana nie przypuszczała, by mogło to śmierć spowodować. Smutne to jest, że dziewczęta bywają tak naiwne, że odważają się wdawać się w znajomości na ulicy. Każda uczeiwa i dobrze wychowana dziewczyna nie powinna wdawać się w rozmowy w drodze lub na ulicy z mężczyznami. Owszem nie powinna nigdy sama poza swój dom się wydalać. Dość bogata w skandaliczne wypadki i zbrodnie kronika powinna nauczyć rozumu lekkomyślne dziewczęta i ich matki.

OBRAZKI Z KRYNICY.

Dziwić się należy, iż Krynica znana tak szeroko po świecie ze swoich wód, uroczego położenia, jak i kilkunastotysięcznego napływu gości nie tylko z Polski, lecz i z zagranicy, tak mało jest znaną ogółowi pod względem oświaty, jak i uniezależnienia się ekonomicznego od masowo osiedlającej się tutaj zmory żydowskiej. Smutne, lecz prawdziwe, że już dzisiaj zamieszkuje Krynice przeszło 50 procent ludności żydowskiej, trzymającej w swoich rękach sklepy i inne przedsiębiorstwa. Jak z powyższego wynika, Żydzi dążą tutaj systematycznie do opanowania naszego handlu.

To byłaby jedna strona medalu.

Nie można pominąć milczeniem i drugiej strony medalu, na której streszcza się nasze życie ekonomiczno-kulturalne, pod przewodnictwem czcigodnego a wielce zasłużonego proboszcza ks. Romana Duckiewicza, jako nieustrudzonego kierownika Kola T. S. L. Czytelnik, jakoteż gorliwego opiekuna tych „maluczkich“, korzystających z nauki w tutejszej ochronce pod kierownictwem SS. Miłosierdzia. Mamy również

Kółko dramatyczne z p. Dr. Ksaw. Górskim na czele i Ochot. Straż pożarną, której gorliwym organizatorem i naczelnikiem jest p. Ferd. Mally, które to placówki przyczyniają się niemało do podniesienia ducha narodowego. Wspomnieć również należy o założonej w tym roku Nar. Organizacji Kobiet, pod wytrawnym kierownictwem Wielm. Pani Dyrektorkowej Janiny Nowotarskiej, która to organizacja urządza również kursa kilimkarskie.

Wspomnę jeszcze w skróceniu o filantropijną działalność naszego długoletniego i ogólnie cenionego burmistrza W. Pana Dra Fr. Kmietowicza dążącego wszystkimi siłami do podniesienia i utrzymania naszej żywotności na poziomie, na jakim z racji naszej niezależności państwowej stanąć powinniśmy. Z jego to inicjatywy ma stanąć pomnik Puławskiego na kopcu wysypanym temuż bohaterowi i krzyż pamiątkowy na Górze Krzyżowej.

Wkońcu dodać należy, że w ostatnich czasach Krynica rozbudowuje się z istic amerykańskim rozmachem, by stanąć godnie do współzawodnictwa z zagranicznymi „Badami“.

Cieslik.

Odroważ na Podkolu.

CO U NAS SLYCHNO?

Dość dawno już stąd nie było żadnej wieści w „Ludzie Katolickim“, chciałbym więc napisać, co tu u nas nowego zaszło.

Dotychczas to wszystko szło u nas bardzo powoli i parafja, choć duża, w żadnym ruchu nie brała większego udziału. Teraz się może z Nowym Rokiem ruszy i okaże coś życia. Założono tu Stowarzyszenia młodzieży żeńskiej i męskiej. Pierwszemu przewodniczy M. Dziurdzikowa, drugiemu miejscowy nauczyciel p. Marjan Hul. Podobne Stowarzyszenie powstał też w Pieniążkowicach, sąsiedniej wiosce pod przewodnictwem bardzo ruchliwego i rzutkiego tamtejszego nauczyciela p. Papieża. Stowarzyszenia niedawno założone, dopiero wchodzi na tory swej pracy. Jak się tu coś zrobi, to później napiszemy. Poczynania młodych serdeczną opieką otaczają nasi Czcigodni Księża, zasłużony dla tutejszej parafji ks. kanonik Karol Paluch i niedawno przybyły do nas ks. Józef Świstek. Ten ostatni, choć niedawno przybył, a już pozyskał sobie zdolał serca wszystkich parafjan. Bardzo dobry ksiądz i człowiek i wszyseśmy go tu bardzo pokochali. Jest tu zaledwie kilka młodszych, a już każdego prawie człowieka z parafji zna, z każdym tak czy owak pogada i o wszystko się wypyta. Prosimy Pana Jezusa, żeby go stąd nie wzięł, bo byłoby nam bardzo żal takiego Duszpasterza. Myślimy, że i jemu też nie jest markotno i smutno między nami, bo ta z Podhalańcami każdy dobry człek żył będzie.

Mamy tu już i zaczątek chóru — w niedzielę na mszy św. młodzież już dość harmonijnie nuci pieśń. To znów zasługa tut. organisty a naszego rodaka p. Łasia, pod którego wytrawną ręką rzecz ta zdalnie może się rozwinąć. Godna też uwagi rzecz, że p. Łas, nieprzeciętny organista, mający w sobie część arty-

stycznej duszy, ułożył już wspólnie z niedawno zmarłym dyr. St. Jankowskim „Śpiewnik“, nadający się dla młodzieży szkolnej, który jednak z powodu braku funduszków dotychczas nie jest wydany. Mam przekonanie, że praca ta nie pójdzie na marne i będzie kiedyś użytkowana. Gdy się czasy polepszą, wtedy będziemy się o to starać.

Smutnym był dla naszej parafii dzień 23 grudnia, bowiem wtedy odprowadzaliśmy na wieczny spoczynek naszego długoletniego (30 lat) dyrektora szkoły ś. p. Stanisława Jankowskiego. Zmarły był niestrudzonym pracownikiem i dobrym ojcem młodzieży. Z całej parafii zeszli się ludzie na pogrzeb, tak, że było narodu jakby w jakie święto. Zjechało też sporo nauczycielstwa z Podhala, oraz ks. Prałat Krawczyński z Ludźmierza. Czuliśmy wszyscy, że odchodzi od nas serdeczny przyjaciel i niezastąpiony opiekun młodych pokoleń, to też jeszcze większy żal serca nasze ścisła. Niechaj Mu ziemia nasza, podhalańska, którą tak szczerze pokochał, będzie jak najlżejszą!

Wojtuś.

Ostrów, 28 grudnia 1925 r.

PODZIĘKOWANIE.

Wyrazamy WP. Piosłowi Bronisławowi Greissowi z Klubu Katolicko-Ludowego najserdeczniejsze podziękowanie za wyjednanie nam w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ. zapomogi w kwocie 1.000 (tysiąc) złotych na dokończenie naszego kościółka w Ostrowie. P. Poseł był u nas z wiecem sprawozdawczym w sierpniu, zobaczył nasz nowy kościółek, stwierdził osobiście potrzebę zapomogi i zapewnił nas, że doloży wszelkich starań, aby nam wyjednać zapomogę. A ponieważ WPan Poseł nie tylko robi obietnice, lecz stara się je także wypełnić, z końcem listopada otrzymaliśmy zapomogę. Przez ten swój czyn zaskarbił sobie Pan Poseł w naszych sercach wdzięczność i zapewnił sobie z naszej strony m. dlitwy i poparcie w razie nowych wyborów.

Ks. Piotr Rajca, probosz. Tomasz Rudny, wójt i 30 gospodarzy.

Pasożytnicze twory.

Pod przymusem konieczności przeprowadzenia oszczędności w wydatkach państwowych obecny Rząd koalicyjny zabrał się tym razem, zdaje się, naprawdę do reformy urzędów administracyjnych. Czy rzeczywiście Rząd obecny zdobędzie się na tę energję i czy reformą obejmie właściwe działy administracji państwowej, trudno dziś stanowczo powiedzieć. Zachodzi bowiem pod tym względem poważna obawa. Rząd obecny tworzą stronnieta, których działalność właśnie najbardziej przyczyniła się do zabagnienia administracji państwowej. Pominąwszy już to że urzędy państwowe obsadzone są przeważnie przez ludzi partyjnych, mamy w Polsce cały szereg bardzo rozbudowanych urzędów, których charakter przemawia za tem, iż utworzono je nie dla sprawowania czynności mających na celu dobro pu-

bliczne, ile raczej, aby dać utrzymanie kosztem Państwa działaczom partyjnym. Do takich właśnie urzędów i to bardzo kosztownych, zaliczyć należy trzy wielkie ministerstwa, a mianowicie: Robót publicznych, Pracy i opieki społecznej i Reform rolnych. Dwa pierwsze z nich są dojną krową dla socjalistów i częściowo innych partij robotniczych, trzecie wykuszują dla swoich celów Piastowcy.

Oceniając wyniki prac tych trzech ministerstw w porównaniu z kosztami ich utrzymania, dochodzimy do wniosku, że należy je skasować, jako odrębne ministerstwa, a przyłączyć je jako działy ograniczone co do ilości urzędników do innych ministerstw.

Ministerstwo Robót publicznych kosztowało w r. 1924 przeszło 53 miliony złotych. Grabski przeznaczył dla tego ministerstwa na rok 1926 przeszło 70 milionów. Urzędników zajmowało 1.780. Działalność tego olbrzymiego urzędu jaka była, ocenić to może każdy, kto choć trochę zna stan budownictwa publicznego. Przeważnie ogranicza się ona do czynności biurowej. Do tego celu najzupełniej wystarczyłyby działy robót publicznych przy Ministerstwie Spraw wewnętrznych z kilkunastu urzędnikami, jako kontrolerami, przy równoczesnem powierzeniu kierownictwa poszczególnych robót samorządom wojewódzkim i powiatowym.

Ministerstwo Pracy i opieki społecznej kosztowało w r. 1924 ponad 18 milionów złotych. Grabski przeznaczył na rok 1926 zgorą 31 milionów. Jak fatalną w skutkach była działalność tego urzędu, liczącego 877 urzędników, najlepszym tego dowodem, że w znacznej mierze temu ministerstwu, kierowanemu przez fantastów, nie znających rzeczywistych swoich zadań, a zapatrzonych w swoje mrzonki, przypisują lwią część zasługi w zgłębieniu wytwórczości w kraju i wywołaniu klęski bezrobocia. Działalność tego ministerstwa z prawdziwym pożytkiem także można by przekazać pod kontrolą państwową samorządom, które z pewnością więcej kierowałyby się zdrowym rozsądkiem.

Na prawdziwą ironję i natrząsanie się z chłopą zakrawa działalność Ministerstwa Reform rolnych. Utrzymanie tego sławetnego ministerstwa obliczono w r. 1924 na 20 i pół miliona złotych. Na rok 1926 Grabski wstawił 41 milionów 200 tysięcy złotych. Mimo tak wysokich kosztów urząd ten, liczący blisko 2.200 urzędników, zasadniczo w niczem nie poprawił doli chłopą. Cała prawie dotychczasowa jego rola i użyteczność polega na tem, że potrzebne jest do celów partyjnych „Piasta“. Cel tego ministerstwa doskonale może osiągnąć Ministerstwo Rolnictwa przez zorganizowanie odpowiedniego departamentu.

Tak więc i potrzeba oszczędności i wykonanie odnośnych czynności publicznych właściwymi środkami przemawiają za skasowaniem tych kosztownych, a częściowo wprost szkodliwych pasożytów. Czy jednak partje sejmowe zdobędą się na tę „ofiarę“ ze swoich „zdobyczy“ wyniszczających kraj? Znając ducha tych partij, które te ministerstwa powołały do życia, trudno mieć nadzieję.

Nieszczęście powodzi w Europie.

Niebywała klęska powodzi spotkała prawie wszystkie kraje Europy. Z Niemiec, Francji, Anglii, Węgier, Słowaczyny, Włoch, Belgii i Danii nadchodzą wieści o nadzwyczajnych wylewach rzek, zatapiających szereg miast i miejscowości. Donoszą także o zatopieniu ludzi. Na Węgrzech, utraciło skutkiem nagłej powodzi, około 1.000 ludzi. — Szkody obliczają na miljarde i nie pędko będą powetowane.

Również zatrważający był początek Nowego Roku we Włoszech. W całych północnych Włoszech odczuto w sam N. Rok trzęsienie ziemi. Wywołało ono u ludności gwałtowny przestrah. Ludzie uciekali tłumnie z domów na puste place i pola. Poza Włochami odczuto trzęsienie ziemi w Dalmacji i południu Węgrzech.

Obrazek nasz przedstawia szczegół z powodzi w Niemczech nad Renem z okolicy miasta Kolonji.

KRONIKA

KALENDARZYK NA NAJBLIŻSZY TYDZIEŃ STYCZEŃ 1926.

11. Poniedziałek. Honoraty.
12. Wtorek. Modesta.
13. Środa. Weroniki.
14. Czwartek. Hilarego.
15. Piątek. Pawła pustelnika.
16. Sobota. Marcelego.
17. Niedziela. Antoniego opata.

ODMIANY KSIĘŻYCA:

Ostatnia kwadra 7 stycznia.
Nów 14 stycznia.

Do'ar 8 zł 15 gr do 8 zł 25 gr
Za 100 franków szwajc. 160 zł 40 gr
Za 100 franków franc. 32 zł 10 gr

P. SOKAL DELEGATEM DO LIGI NARODÓW.

Prezydent Rzeczypospolitej podpisał dekret nominacyjny b. ministra pracy i opieki społecznej p. Fran-

ciszka Sokala na stanowiska kierownika delegacji polskiej przy Lidze Narodów.

KTO WYGRAŁ DOLARÓWKĘ. Przy noworocznym ciągnięciu pożyczki dolarowej 8.000 dolarów premii padło na numer 991.997. Wygrana 3 tysiące dolarów padła na numer 216.457. Po 1000 dolarów wygrały numery: 509.867, 10.681, 167.965, 536.767, 281.125, 509.146, 507.246, 723.967, 288.429, 337.796.

POSEŁ BYRKA PREZESEM BANKU? Podobno prezes Banku Gospodarstwa Krajowego p. Steczkowski ma ustąpić, a na jego miejsce forsują Piastowej swego posła Byrkę. Gdyby się tak stało, to Byrka złożyłby mandat poselski, a na jego miejsce wszedłby do Sejmu Michalkiewicz z Poznania.

ZNIESIENIE SĄDÓW DORAŻNYCH W MAŁO-POLSCE. Rozporządzenie ministrów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości zniósło sądy doraźne w apelacji krakowskiej, z wyjątkiem obszaru sądowego okręgowego w Rzeszowie. W apelacji lwowskiej zniesiono sądownictwo doraźne w okręgach Brzeżany, Stanisławów i Stryj.

ZA NADUŻYCIA NA SZKODĘ SKARBU będzie stosowane dożywotnie więzienie i konfiskata majątku.

Rząd w najbliższym czasie ma wnieść projekt ośnośnej ustawy, regulującej obok ciężkiego wymiaru kary, również i uproszczoną szybką interwencję sądów.

NIE CHCIELI WIĘCEJ. Posłowie nie chcieli się zgodzić, ażeby ich pobory zmniejszyć od Nowego Roku o 10%, lecz zgodzili się zaledwie na 6%.

ŻYDOWSKI POGROM. W Moskwie dokonano w ostatnich dniach prawdziwego pogromu żydów. Tysiące ludzi rzuciły się na sklepy żydowskie z takim rozmachem, że policja ledwa dała sobie radę. Kilkadziesiąt osób ciężko i lżej zostało zranionych.

ROK, CZY DWA LATA SŁUŻBY WOJSKOWEJ? Obecnie toczyła się w komisji wojskowej dyskusja, ile ma trwać służba wojskowa: rok, czy dwa lata? Jedni przemawiali za dotychczasowym okresem, inni za skróceniem. Dyskusja będzie w dalszym ciągu — o wyniku napiszemy.

OBRABOWANIE WŁOŚCIANINA. Policja aresztowała 34-letniego Tadeusza Muchę i 24-letniego Stanisława Pank'ewicza, znanego na bruku krakowskim, którzy włościaninowi Chełmińskiemu z Kołoszyc, w powiecie limanowskim, w czasie sprzedaży resztek, wydarli 300 złotych. Rabusiów aresztowano.

PODAREK NOWOROCZNY DLA PALACZY. Palacze zostali obdarzeni podarkiem noworocznym w postaci podwyższenia cen tytoniu i wyrobów tytoniowych. Według nowego cennika papieros „Kairo“ kosztuje 9 gr, „Sfinks“ 10 gr, „Dames“ 9 gr, „Pani“ 7½, „Egipski“ 6 gr, „Klub“ i „Prezydent“ 4½, „Warszawski“ 3½, „Orzeł“ 2½. Paczka 100-gramowa „Kiru“ 8 zł 80 gr, „Ksanti“ 7 zł 50 gr, „Sultańskiego“ 6 zł 40 gr, „Macedońskiego“ 5 zł. Małe paczki „Najprzedniejszego tureckiego“ 1 zł, „Przedniego“ 75 gr, „Średniego“ 63 gr, „Kresowego“ 50 gr, machorka 50 gr, do fajki „Kapitan“ 1 zł 50 gr, „Przelni fajkowy“ 3 zł 29 gr, „Zwykły“ 25 gr.

NOWE GATUNKI PAPIEROSÓW I TYTONIU. Monopol tytoniowy wypuścił w styczniu nowe gatunki papierosów i tytoni. Pojawia się w sprzedaży papierosy „specjalnie egipskie“ bez munsztuków i papierosy „Złota pani“ z ustnikami. Z tytoni pojawi się „Pursitshan“ gatunek turecki i „Herecogowina“, tytoni jugosłowiański.

POLSCY GÓRNICY UTOPILI SIĘ. Ośmiu górników polskich, pracujących we Francji w kopalni Conde-sur-Escaut, w szybie Ledoux, powracało przed kilku dniami po skończonej pracy do domu. Dla skrócenia drogi postanowili wracać przez wielki staw w Chabaud-Latour, który od niedawna był zamrznięty. Na środku stawu cienki lód się załamał i dwóch z nich, Ludwik Antoniak i Ludwik Kamiński, obaj liczący 15 rok życia, wpadli do głębokiej wody. Ratunek okazał się niemożliwy, gdyż pod innymi ład zaczął również pękać. Kiedy wreszcie nadeszła pomoc w osobie żandarów z odpowiedzialnymi przyrządami ratowniczym, obaj młodzi górnicy zniknęli pod lodem. Ciała ich znaleziono dopiero nazajutrz.

ZALANIE WYSPY YAP. Wyspa Yap, położona na Oceanie Spokojnym, na północ od Nowej Gwinei i na wschód od Filipinów, została nawiedzona olbrzymim zalewem morskim, który prawdopodobnie pochłonął całą ludność wyspy, liczącą 7.000 mieszkańców. Wszystkie komunikacje telegraficzne z wyspą zostały zerwane, a wskutek huraganu, panującego w tych okolicach, nie mógł zbliżyć się do Yap żaden okręt. Przepuszczają, iż żaden z mieszkańców wyspy nie uniknął strasznej śmierci w falach.

Na wyspie Yap mieszkało około 200 Europejczyków i Amerykanów, zajętych przeważnie w rozmaitych agencjach telegraficznych i stacjach kablowych. Yap bowiem jest ważnym centrum podmorskich kabli i jako taki była przed czterema laty przedmiotem sporu między Stanami Zjednoczonymi a Japonją.

OLBRZYMIĘ KLĘSKI W EUROPIE. W całym Europie panują olbrzymie wylewy rzek, przynoszące nieobliczone szkody i straty w materjał, oraz w ludziach. Na Węgrzech wsie ginęły pod wodą, a ludzie o chłodzie i głodzie siedzą na drzewach, oczekując ratunku. W Anglii znowu panował straszny wiatr, który pozrywał wszelkie przewody elektryczne, zwałił komin olbrzymi, pod którego gruzami zginęło 40 ludzi. Wogóle zewsząd donoszą o strasznych klęskach żywiołowych.

RAK Toczy NASZE SPOŁECZEŃSTWO. W kurażum szkolnem w Łodzi wykryto nadużycia na szkodę Państwa, które podobno sięgają blisko pół miliona złotych. Malwersacji tej dopuszczono się przez fałszywe obliczenie pensji w całym okręgu, wskutek czego Skarb Państwa poniósł wielkie straty. Sprawę oddano prokuratoru.

W Łucku został aresztowany sekwestратор przy Inspektoracie skarbowym, Jędrzejowski, który sfałszował pieczęć Inspektoratu i wzamian za ściągane zaległości od podatników wydawał kwity, zaopatrzone w tę pieczęć. W ten sposób Jędrzejowski ukrał przeszło 6000 zł. Gdy go aresztowano, zaczął on udawać warjata, poddano go jednak badaniu lekarskiemu i po stwierdzeniu udawania odstawiono do więzienia.

ARESztOWANIE DYREKTORA BANKU. Aresztowano ostatnio dyrektora filji Polskiego Banku Przemysłowego w Krakowie, Tadeusza Filipiego, stojącego pod zarzutem kradzieży grosza publicznego. Jak słyhać, w związku z nadużyciami dyr. Filipiego mają nastąpić w najbliższych dniach dalsze aresztowania.

WIELKA DEFRAUDACJA NA KOLEI. W Siedlcach aresztowano naczelnika eksploatacji na stacji Siedlee, Czesława Łukaszewicza, pod zarzutem systematycznej kradzieży na ogólną sumę 20 tysięcy złotych. Łukasiewicz na zasadzie fałszywych list płac od kilku lat pobierał pieniądze dla zmyślonych lub nieżyjących robotników.

Trzy powyższe notatki, stwierdzające trzy ostatnio wykryte złodziejstwa, są najlepszym odbiciem stosunków panujących w naszych urzędach. Kradna

(Dalszy ciąg na str. 11).

SŁOWO BOŻE

Pierwsza niedziela po Objawieniu Pańskim.

Uroczystość Najświętszej Rodziny.

*„Błogostawienie i chwala
i mądrość i dziękowanie, cześć,
moc i siła Bogu naszemu na
wieki wieków, Amen“.*

Apok. 7. 12.

EWANGELJA

(św. Łukasza 2, 42-52).

Gdy Jezus doszedł do lat dwunastu, udali się rodzice Jego do Jerozolimy na zwykły obchód uroczystości Paschy. A po upływie świąt, gdy wybierali się z powrotem, pozostał młody Jezus w Jerozolimie, o czym nie wiedzieli rodzice Jego. W mniemaniu, że idzie On z gromadą, odbyli dzień drogi i poszukiwać Go zaczęli między krewnymi i znajomymi. Ale, nie znalazłszy, wrócili do Jerozolimy i szukali Go. I stało się, że dnia trzeciego znaleźli Go w świątyni, gdy siedział wśród uczonych, przysłuchując się im i zadając im pytania. Wszyscy zaś, którzy Go słuchali, byli wielce zdumieni Jego rozumem i odpowiedziami. A ujrzawszy Go, bardzo się zdziwili. Matka zaś Jego rzekła doń: Synu, czemuś nam tak uczynił? Oto ojciec Twój i ja z bólem serca szukaliśmy Ciebie! A on im odrzekł: Czemuż to szukaliście mnie? Nie wiedzieliście, że potrzeba, abym brał udział w sprawach Ojca mego? Ale oni nie zrozumieli odpowiedzi, którą im dał. Wrócił się tedy z nimi i przybył do Nazaretu: a był im poddany. A Matka Jego przechowywała w swem sercu wszystkie te zdarzenia. Jezus zaś wzrastał w mądrości i w latach i w łasce u Boga i u ludzi.

NAJŚWIĘTSZA RODZINA.

Najświętsza Rodzina wywodziła się z rodu króla Dawida. Św. Mateusz, wymieniając Jej przodków,

pisze: „A Jakób zrodził Józefa, męża Marji, z której się narodził Jezus, którego zowią Chrystusem“ (1, 16). A miesiąca szóstego po zwiastowaniu narodzenia św. Jana Chrzciciela „posłan jest Anioł Gabriel od Boga do miasta galilejskiego, którego imię Nazaret, do panny poślubionej mężowi, któremu było Józef, z domu Dawidowego, a imię panny Marja“ (Łuk. 1, 26-27). Zanim więc przyszedł Anioł, Marja była poślubiona św. Józefowi. Gdy Marja zatrwożyła na słowa Anioła, tenże powiedział: „Nie bój się Marjo: albowiem znalazłaś łaskę u Boga. Oto poczniesz w żywocie i porodzisz Syna, a nazwiesz imię Jego Jezus. Ten będzie zwany Synem Najwyższego“ (Łuk. 1, 29-32). „A Marja rzekła do Anioła: Jakoż się to stanie: gdyż męża nie znam? Anioł zaś odpowiedziawszy, rzekł Jej: Duch Święty zstąpi na cie, a moc Najwyższego jako obłok okryje cie. Przetóż i co się z ciebie narodzi Święte, będzie nazwane Synem Bożym“ (Łuk. 1, 34-35). Jakkolwiek Najśw. Panna była poślubioną św. Józefowi, to powiada: „gdyż męża nie znam?“ Zaznacza przez to, że złożyła Bogu ślub dziewictwa i nawet w małżeństwie zachowała panieństwo. O tym Jej ślubie wiedział św. Józef i zgodę swą oświadczył, zaślubiając Ją mimo tego, że w małżeństwie panną zawsze pozostać miała. Św. Mateusz pisze: „Gdy była poślubiona matka Jego (Jezusa) Marja Józefowi: pierwiej, niżli z sobą zamieszkali, znaleziona jest w żywocie mająca z Ducha Świętego. A Józef mąż Jej, będąc sprawiedliwym i nie chcąc Jej osławić: chciał Ją potajemnie opuścić. A gdy on to myślał, oto Anioł Pański ukazał mu się we śnie, mówiąc: Józefie, synu Dawidów, nie bój się przyjąć Marji, małżonki twej. Albowiem, co się w Niej urodziło, jest z Ducha Świętego“ (1, 18-20). „Józef, wstawszy ze snu, uczynił jako mu rozkazał Anioł Pański: i przyjął żonę swoją“ (1, 24). Gdy wyszedł dekret od cesarza Augusta, aby popisano wszystkie

świat, szedł i Józef od Galilei z miasta Nazaretu do miasta Dawidowego, które zowią Betlehemem, aby był popisany z Marią poślubioną sobie małżonką brzenienną. „I stało się, gdy tam byli, wypełniły się dni, aby porodziła. I porodziła Syna swojego, a uwinęła Go w pieluszki i położyła w żłobie: iż niejsca im nie było w gospodzie“ (Łuk. 2, 1-7). „I przyszli pasterze, kwapiąc się: i znaleźli Marię i Józefa i Niemowlątko, położone w żłobie“ (Łuk. 2, 16).

„Gdy się tedy narodził Jezus w Betlehemie judzkim, we dni Heroda króla, oto Mędacy z Wschodu słońca przybyli do Jerozolimy. A wysłuchawszy króla Heroda, odjechali. A gwiazda, którą byli widzieli na Wschód słońca, szła przed nimi, aż przyszedłszy stanęła nad miejscem, gdzie było Dziecię. I wszedłszy w dom, znaleźli Dziecię z Marią Matką Jego, a upadłszy, pokłonili się Jemu“ (Mat. 2, 1-11).

„Gdy się wypełniły dni oczyszczenia Marii według zakonu Mojżeszowego, przynieśli Go (Marię i Józef) do Jeruzalem, aby Go stawili Panu“ (Łuk. 2, 22). „A ojciec Jego i Matka dziwowali się temu, co o Nim mówiono“ (Łuk. 2, 33). Św. Józef był tylko opiekunem Pana Jezusa, ale jako głowa domu, był nazywany przez Pana Jezusa ojcem. Jako dwunastoletnie pacholę pozostał Jezus w świątyni, by pouczyć żydów, że już nadszedł czas, kiedy Mesjasz się zjawi publicznie. Po trzech dniach znaleziony, zstąpił Jezus z Marią i Józefem i przyszedł do Nazaretu: a był im poddany“.

„Gdy rodzice Pana Jezusa wykonali wszystko według prawa Pańskiego, wrócili się do Galilei, do miasta swego Nazaretu“ (Łuk. 2, 39). „A Dziecię rosło i umacniało się pełne mądrości, a łaska Boża była w Nim“ (Łuk. 2, 40).

„Lisy mają jamy, ptaki niebieskie gniazda, a Syn człowieczy nie ma, gdzieby głowę skłonił“. „Ubogi ja jestem i w pracach od młodości mojej“. Tak mówił Bóg, Jezus Chrystus.

Pan Jezus, będąc w postaci Bożej, wyniszczył samego siebie, przyjmując postać slugi. Uniżył samego siebie, stawszy się posłuszny aż do śmierci. „Jak przez nieposłuszeństwo jednego człowieka (Adama) wielu stało się grzesznikami, tak i przez posłuszeństwo jednego (Chrystusa) wielu stanie się sprawiedliwymi. Przyszedł do Nazaretu i był posłuszny“.

„Chrystusa, Syna Bożego, Marii i Józefowi poddanego, pójdźcie: uczcijmy!

RODZINA CHRZESCIJAŃSKA.

Do zakresu rodziny należą: mąż i żona, rodzice i dzieci, chlebodawcy i sludzy.

1. Małżonkowie są obowiązani do wzajemnej miłości. „Mężowie, miłujcie żony wasze, jako i Chrystus umiłował kościół i samego siebie wydał zań“ (Efez. 5, 25). „Mężowie mają miłować żony swoje, jako swoje ciała. Kto miłuje żonę swoją, samego siebie miłuje“. „Albowiem nigdy żaden ciała swego nie miał w nienawiści, ale je wychowuje i ogrzewa, jako i Chrystus Kościół. Każdy z was z osobna nie-

chaj miłuje żonę swoją, jako siebie samego“ (Efez. 5, 28—29; 5, 33). „Mężowie, miłujcie żony wasze, a nie bądźcie gorzkimi dla nich. Żony bądźcie podobne mężom, jako ma być w Panu“ (Koloss. 3, 18—19). Potrzeba, „aby młode białogłowy otzymywały od starszych niewiast ćwiczenie w roztropności, żeby mężów swoich lubily, dziatki swe miłowały“ (Tyt. 2, 4). „Niewiasta zbawiona będzie przez rodzenie dzieci, jeśli trwała w wierze i w miłości i w świętobliwości z trzeźwością“ (I. Tym. 2, 15). „Niewiasta niech się uczy w milczeniu, z wszelakiem poddaństwem. A nauczać niewieście nie dopuszczam, ani panować nad mężem, ale być w milczeniu. Adam nie jest zwiedziony, lecz niewiasta zwiedziona w przestępstwie była“ (I. Tym. 2, 11—14).

„Miłość cierpliwa jest. łaskawa jest; miłości nie zajrzy (nie zazdrości), złości nie wyrządza, nie nadyma się, nie jestecki pragnąca, nie szuka swego. Nie wzrusza się ku gniewu, nie myśli złego, nie raduje się z niesprawiedliwości, ale się weseli z prawdy; wszystko znosi, wszystkiemu wierzy, wszystkiego się spodziewa, wszystko przetrwa. Miłość nigdy nie ginie“ (I. Kor. 13, 4—8). Taka ma być miłość chrześcijańskich małżonków.

Małżonkowie są obowiązani do wzajemnej pomocy tak co do ciała, jak i co do duszy. Albowiem rzekł Bóg: „Nie dobrze jest człowiekowi być samemu: uczynimy mu pomoc jemu podobną“ (Rozdz. 2, 18).

2. Rodzice obowiązani są miłować swe dzieci i wychowywać je fizycznie i duchowo. Obowiązek miłości nigdy nie ustaje. Dzieci mają otrzymać od rodziców życie, pożywienie i przygotowanie do życia i zawodu. Ponadto rodzice mają wyuczyć je praw religijnych, posyłać do szkoły, dawać dobry przykład, karcieć i czuwać, by dzieci nie poniosły szkody na duszy.

3. Dzieci znów mają rodziców kochać, szanować i słuchać: „Synowia, posłuszni bądźcie rodzicom we wszystkim, albowiem się to podoba w Panu. Ojcowie, nie pobudzajcie ku rozniewaniu synów waszych, aby się małego serca nie stawali“ (Koloss. 3). Dzieci mają rodziców miłować zawsze. Posłuszeństwo mają okazywać aż do czasu pełnoletności lub do czasu wyzolenia z pod władzy ojcowskiej. Obowiązek uszanowania i miłości rodziców zawsze obowiązuje i dobrych obyczajów. Chlebodawcy mają obowiązek dzieci.

4. Służba winna swoim chlebodawcom uszanowanie i posłuszeństwo w rzeczach dotyczących służby traktować służbę łaskawie, kierować ją na dobrą drogę i wypłacać jej należną zapłatę. „Sludzy, bądźcie posłuszni we wszystkim panom według ciała, nie służąc na oko, jakoby ludziom się podobając, ale w szczerości serca, Boga się bojąc“ (Koloss. 3). „Panowie, co sprawiedliwego i słusznego jest, czyncie slugom, wiedząc, że i wy macie Pana w niebie“ (Koloss. 3).

na wszystkie strony — dyrektor banku, nie dyrektor, referent, naczelnik, nawet prokuratorzy — kradną mali i duzi, mądrzy i głupi, wszyscy to biedne Państwo okradają. Rząd musi się tu energicznie zabrać do roboty i ludzi roznoszących zgnile i cuchnące powietrze od zdrowego organizmu całkiem usunąć. Aż wstyd, ażeby tyle złodziei było w Polsce. Na nie się zdadzą wszelkie oszczędności, wszelkie redukcje, jeżeli tej choroby nie wykorzenimy, jeżeli w pierwszym rzędzie nie zredukujemy złodziei. Piętnujmy ich na każdym kroku i o każdym takim wypadku donośmy odpowiednim władzom!

ZBRODNIA NA TLE ZABOBONU. O kilkanaście kilometrów od Warszawy zdarzył się potworny wypadek we wsi Wieliszew pod Zegrzem. Oto żona gospodarza, Apolonia Pachnik, chorowała od dłuższego czasu, prawdopodobnie była to gruźlica, połączona z chorobą nerwów. Życzliwi sąsiedzi poradzili jej mężowi, Stanisławowi Pachnikowi, ażeby zasięgnął porady znachora, zamieszkałego w Próźanie. Zapytany znachor długo głowił się nad chora i wreszcie orzekł, że djabeł w niej siedzi i trzeba dać chorej napić się krwi tej czarownicy, która ją oczarowała.

Pod wieczór w Nowy Rok zebrało się w domu chorej kobiety dwunastu chłopów i wszyscy, na czele z mężem chorej, wyruszyli do niejaki Józefy Soltys, którą cała wieś uznawała za czarownicę i jedyną sprawczynią choroby Pachnikowej. Za tym korowodem ciągnęła cała prawie wieś, śpiewając po drodze nabożne pieśni. Gdy przybyli wszyscy do zagrody Soltysowej, zastano drzwi zatarasowane. Widocznie „czarownicę“ ktoś przestrzegł rozumniejszy, aby nie dopuścić do średniowiecznej inkwizycji.

Thum zaczął się dobijać do drzwi, które pod uderzeniami ustąpiły. Wtargnięto do środka, obwiązano Soltysową powrozami i w ten sposób przyciągnięto do łoża chorej. Tu rozpoczęły się potworne średniowieczne tortury nad biedną ofiarą. Bito ją i kopano tak długo, póki krew nie chlusnęła gardłem „czarownicy“. Wtedy podstawiono garnek i gdy się zapełnił krwią, dano do picia chorej.

Wtedy dopiero zaprzestano katować Soltysową. Zaraz w nocy rozeszła się po wsiach okolicznych wiadomość o tej inkwizycji i dotarła do posterunku policji, która wszczęła natychmiast śledztwo, ale natopkała na zacięty opór i solidarność chłopów. Policji udało się z wielkim trudem ustalić głównych sprawców zbrodni. Znachorem jest niejaki Organowski z Nowosielec, powiatu makowskiego.

Wszystkich sprawców potwornej zbrodni aresztowano.

WILKI NA WESELU. Pisma rosyjskie donoszą o niezwykle wypadku, jaki miał miejsce w jednej z miejscowości, położonej u podnóża gór uralskich. Włościanin tamtejszy wyprawiał sobie wesele. Wedle miejscowych zwyczajów zabawa trwała trzy dni i trzy noce, a brała w niej udział cała wieś, bogaci i biedni.

Trzeciej nocy, gdy odchodziła w najlepsze wódka i hulanka, zauważyła jedna z kobiet, iż w sąsiedniej

chalupec migały jakieś płonące ślepia. Zaniepokojona tem zjawiskiem, pobiegła w tę stronę i spostrzegła, jak dwa wilki pożerały najspokojniej niemowlę pozostawione przez matkę w kołysce. Na krzyk kobiety zbiegli się ludzie. Rozpoczęła się strzelanina. Z obór i chalup wymykały się wilki, niosąc w pyskach wszelakiego rodzaju zdobycz, jakto: prosiaki, jagnięta i drób. Stado zgłodniałych wilków, korzystając z wesela, wtargnęło do wsi i netylko spustoszyło dobytek ludzki, lecz pożarło sześciu dzieci.

OKO ZA OKO. Niedawno mieszkańcy Nowego Jorku podziwiali na ulicy następującą scenę: Dwóch ludzi bez kapeluszy, bez parasoli stało pośrodku ulicy na deszczu całe pół godziny. Pilnował ich z powagą iście amerykańską policjant, pokryty od stóp do głowy kauczukiem. Okazało się, że na taką karę skazał ich dowcipny sędzia amerykański za to, że pozostawili na deszczu przez pół godziny konia bez pokrycia go derką.

A u nas? Istnieje nawet, zdaje się, w Krakowie t. zw. Towarzystwo Opieki nad zwierzętami.

II. ZJAZD MŁODZIEŻY ABSTYNYNCKIEJ, odbyty w dniu 1 listopada 1925 r. w Krakowie, uchwalił utworzenie Centrali Kół Abstynenckich Młodzieży. Centrala ta otwarła swe biura przy Związku Młodzieży Rękodzielniczej i Przemysłowej w Krakowie, ul. Krupnicza l. 29, tel. 2.598.

Prosimy wszystkie zreszenia i organizacje młodzieży, w łonie których istnieją już Kola Abstynenckie, o zgłoszenie swego istnienia do Centrali Abstynenckiej w Krakowie i żądanie pomocy i wskazówek. Równocześnie wzywamy wszystkie zreszenia i organizacje młodzieży, w których pracy w tym kierunku nie podjęto, by w imię wielkiej idei „walki z alkoholizmem“ tworzyły Kola Abstynenckie u siebie i stanęły pod jej sztandarem do twórczego czynu, tudzież zjednoczyły się w tej walce. Organizacje młodzieży, w których znajdzie się kilku ochotnych do tej pracy, zechcą podać nam swój adres, poczem prześlemy wszelkie potrzebne do utworzenia Koła wskazówki i pomoce.

„ODZIEŻ“ Nr 1 na styczeń, rocznik 5-ty, wyszedł z pod prasy i zawiera następujące artykuły: Z Nowym Rokiem. Przegląd mody wiosenno-lutowej. Mody damskie na wiosnę. Pozyskanie odbiorców przez osobiste odwiedzin. Z życia krawiectwa. Podatki, jakie dziś płaci krawiec, a jakie płacił przed wojną. Król płaszcza damskiego. Poprawka modelu na wysoką pierś. Wzory odrobienia spodni. Z ruchu krawieckiego. Stosowna reklama dla krawców. Jakie są zarobki w Ameryce? Jak krawcy szyli dawniej a dzisiaj. Jak wynaleziono maszynę do szycia. Jak zdobyć powodzenie. Obwieszczenie. Grzeczność kupców chińskich. Dwanaście przykazań długiego życia. Położenie gospodarze w krawiectwie. Zapytania. Niedola krawiecka (wiersz). Sylwester 1915 r. Spis rzeczy zawartych w „Odzieży“ w roku 1925 — Półrocznie dodatek Album moly. — Numer okazowy darmo. Przedpłata 3 zł. kwartalnie. — Adres: Adm. „Odzieży“, Król Huta.

KOMORNE W STYCZNIU TRZEBA BĘDZIE PŁACIĆ WEDŁUG DOTYCHCZASOWEJ USTAWY.

Nowela do ustawy o ochronie lokatorów wniesiona przez niektóre kluby poselskie, a mająca na celu wstrzymanie automatyczne podwyżki czynszu ze względu na ciężką sytuację gospodarczą będzie zatwierdzoną przez Sejm dopiero po 12 stycznia. Wobec tego, postanowienia ustawy o ochronie lokatorów, które mają być zastosowane 1 stycznia 1926 roku wchodzą w życie.

CZEGO NIE WOLNO SEKWESTROWAĆ. Ponieważ bardzo często wieś nasza ma do czynienia z sekwestраторami, przeto paragraf 251 ordynacji egzekucyjnej, który nie wszystkim jest jeszcze znany i wzbrania sekwestracji pewnych rzeczy podamy.

Na podstawie tego przepisu nie mogą być zasekwestrowane:

1) Ubrania, łóżka, bielizna, sprzęt domowy i kuchenny o tyle, o ile te przedmioty są niezbędnymi dłużnikowi i członkom jego rodziny z nim w wspólności domowej żyjącym, tudzież jego służbie.

2) Żywność i paliwo, potrzebne na dni 14 dłużnikowi i jego rodzinie.

3) Jedna krowa dojna, albo jak sobie zobowiązany wybierze 2 kozy albo 3 owce.

4) Wsparcie, udzielone dłużnikowi z funduszy publicznych, z powodu klęski elementarnej.

5) Urzędników, nauczycieli, adwokatów, lekarzy, przedmioty potrzebne do pełnienia służby lub wykonywania zawodu, jakoteż przyzwoite ubranie.

6) U rzemieślników, robotników rękodzielniczych i fabrycznych jakoteż i u akuszerów, przedmioty do osobistego wykonywania ich zatrudnienia potrzebne.

7) Gotówka, pochodząca ze wsparcia lub ze zwrotnej zaliczki, którą dłużnik z powodu klęski z funduszy publicznych otrzymał.

8) Sprzęty, naczynia i zapasy towarowe do prowadzenia apteki niezbędne.

9) Książki do nabożeństwa lub szkolne, przeznaczone do użytku dłużnika lub członków rodziny.

10) Obrączka ślubna dłużnika, listy i inne pisma dłużnika, tudzież portrety rodzinne z wyjątkiem ram.

11) Ordery i odznaki honorowe.

12) Nadto nie podlegają zajęciu przedmioty, które fizycznie z nieruchomością są połączone lub do utrzymania jej w stanie zdatnym do użytku, lub też dla jej bezpieczeństwa służą, jak np. wiadra przy studniach, przyrządy pożarowe.

POŻYTEK Z WĘGLA DRZEWNEGO. Węgiel drzewny nie tylko jest nam potrzebny do rozpalamia żelazek do prasowania, samowarów i t. p., ale możemy skorzystać z jego własności odnawiających.

1) Jeżeli mąka zaczyna nam tęchnąć, lub już ma trochę stęchły zapach, wziąć kawałki węgla drzewnego, poobwijać go w skubaną watę, obwiązać go nitką i trzymać tak długo, dopóki stęchły zapach nie zginie.

2) W tęchnącym zbożu kładą węgiel drzewny w małe woreczki z rzadkiego płótna i trzymają go, dopóki ten nieprzyjemny zapach nie zginie.

3) Mięso letnią porą zwilżają wodą, obsypują drobno tłuczonym węglem drzewnym, żeby je całe okrył i wieszają w chłodnym, przewiewnym miejscu. Mucha przez pokrycie z węgla na niem swoich jajek nie złoży. W ten sposób można mięso dobrze przetrzymać do 7 dni. Nawet jeżeli mięso zaczyna nabierać nieprzyjemnego zapachu, węgiel drzewny go wyściagnie. Pamiętajmy jednak, że psujące się mięso jest szkodliwe ze względu na wytwarzające się w nich „jady trupie“ i chociażby go nawet odwozić, to będzie dla zdrowia ludzkiego trujące.

4) W pewnej niemieckiej gazecie gospodarstwa kobiecego polecają po uwędzeniu i ostygnięciu obwijać rozmaite wędliny w papier i kłaść do drewnianej skrzyni. Na dno tej skrzyni sypie warstwę węgla drzewnego, drobno tłuczonego, kładziemy wędliny w papierze, zasypujemy je węglem drzewnym w tej ilości, ażeby je dokładnie pokrył. Następnie kładziemy nową warstwę wędlin obwiniętych w papier (kiełbas, szynki i t. p.) i znów zasypujemy je miłym węglem drzewnym i t. d. W węglu drzewnym, o ile skrzynia stoi w chłodnym, przewiewnym miejscu, wędliny przechowują się bardzo dobrze całymi miesiącami. Obwinięcie w papier i obwiązanie sznurkiem powinno być szczelne, bo jak się nasypie w wędlinę np. szynkę, węgla, to trzeba ją obmywać, bo będzie niejadalna.

TRZY TYSIĄCE LISTÓW DZIENNE. Światową wprost sławę zdobył sobie pewien francuski uzdrowiciel chorych Béziat. Béziat leczy sugestją, t. j. wzmówieniem. Od czasu do czasu przepisuje jednak kurację i lekarstwa, które podobno pomagają. Jak świadczą chorzy. Przeczą temu oczywiście lekarze fachowi, którzy usiłowali wytoczyć niedawno Béziat proces o znachorstwo. Proces spęł na niczem. Przyczynił się zresztą do jeszcze większej sławy uzdrowiciela.

Béziat mieszka skromnie na wsi w swej fermie pod Avignonnet (Francja). Codziennie zjawia się przed farmą listonosz, pchając przed sobą taczkę, z grą listów. Około 3 tysiące listów dziennie otrzymuje Béziat ze wszystkich stron świata, w tem sporo depesz z opłaconą odpowiedzią — z Hiszpanji, Anglii, Brazylii. Béziat nie ma sekretarza. Odpowiada więc tylko na depesze, a listy wysypuje do stodoły.

KALENDARZ GREGORJAŃSKI W TURCJI. Turckie Zgromadzenie narodowe postanowiło przyjąć z dniem 1 stycznia 1926, jako obowiązujący katolicki kalendarz gregorjański. Z dniem tym traci ważność kalendarz mahometański.

WYKOPANY SKARB. Gospodarz Adam Jakubiec, zamieszkały w gminie krasnystawskiej i takimiż powiecie, wybrał się w pole na kopanie ziemniaków. Kopiąc dół, natknął się na jakiś przedmiot. Był to mały garnek z blaszkami złotymi, jak Jakubiec sądził, nie przypuszczając, iż ma przed sobą monety złote z przed kilku wieków. Wykopawszy „blaszki“, pochwalił się nimi przed sąsiadami, dając im po kilka sztuk.

Więść o wykopalisku przedostała się do władz, które wszczęły dochodzenia. Wedle nich okazało się,

że owe „blaszki“ są monetą polską złotą z lat 1470 i 1619—1650, zatem monety jagiellońskie i z czasów panowania króla Jana Kazimierza.

NIEZWYKŁY WYNALAZEK. W Detroit, w Stanach Zjednoczonych, dokonywano próby zatrzymywania w biegu pociągów zapomocą radjotelegrafu. Pociąg, pędzący z szybkością 75 klm. na godzinę, stanął automatycznie, choć nie był zahamowany przez maszynistę. Wynalazcą tego przyrządu jest młody inżynier z Detroit, Tomasz Clark, zaś wynalazek przedstawia się w głównych zarysach jak następuje:

Fale elektryczno-magnetyczne puszczone są wzdłuż toru. Fale te, spotkawszy na drodze jakąkolwiek przeszkodę, daleko nawet przed lokomotywą, działają natychmiast na przyrząd sygnalizacyjny, który zapala czerwoną latarkę przed maszyną. Gdyby nawet maszynista nie spostrzegł tego sygnału, to i tak pociąg zatrzyma się automatycznie, gdyż fale puszczaają jednocześnie w ruch hamulec. Tak samo działa przyrząd, jeżeli naprzeciwko pociągu pędzi po tym samym torze inny pociąg.

JAK W JAPONJI WPROWADZA SIĘ CZYSTOŚĆ I PORZĄDEK. W niektórych miastach Japonji komisje zdrowia publicznego wprowadziły nowy, a dobry zwyczaj. Mieszkańcy poszczególnych dzielnic obowiązani są w oznaczonym dniu robić gruntowny porządek w swych domach. O danej godzinie oddział policji obstawia całą dzielnicę i pilnuje aby mieszkańcy wszystkie meble wynieśli na ulicę i poddali gruntownemu czyszczeniu, zarówno jak ściany, które w japońskich domach są ruchome. Dopiero gdy policja orzeknie, że wszystko jest należycie uporządkowane, wolno meble napowrót wnieść do mieszkania, że zaś policja japońska jest bardzo surowa i niema z nią żartów, więc mieszkańcy stosują się ściśle do rozkazów. Do porządków domowych zaprzęganą jest cała rodzina. W dniu takim ojciec nie idzie do codziennego zajęcia, dzieci uwolnione są od szkoły. Można widzieć czegodnego Japończyka okurzającego poszązek Buddy, lub „boga szczęścia“ Hoteji, wesolego bożka dzieci Ziso. Gdy w całej dzielnicy porządki są ukończone, policja odchodzi, aby nazajutrz spełniać swe obowiązki w innej części miasta. Dobrze by było, żeby i u nas w niektórych dzielnicach miast i miasteczek zwłaszcza w Kongresówce i Małopolsee, gdzie tak wiele żydostwa przebywa, zaprowadzono podobny zwyczaj przymusowego porządkowania mieszkań.

CZAROWNICE W ROSJI SOWIEC. W „oświeconej“ Rosji sowieckiej panują, mimo wszystko, obyczaje nie przypominające w niczem materialistycznego poglądu na życie, a zastraszające grubo o ciemne średniowiecze. Otóż ze wsi Greszniewo, w guberni jarosławskiej, która uchodzi za wyjątkowo „oświeconą“, szły z jarmarku dwie wieśniaczki. Jedna z nich, Tugowa, niosła do domu świeżo co kupioną kosę, druga, uchodząca za znachorkę i wróżkę, niejaka Malkowa chwaliła dobroć stali i dla przekonania się, czy „kupiec nie oszukał“, kilkakrotnie pocią-

gnęła palcami po ostrzu. Los zrządził, iż Tugowa rozchorowała się śmiertelnie, a nie mogąc znaleźć przyczyny nagłej swej niemocy, oświadczyła, iż ją zaczarowała sąsiadka. Zebrała się więc rada i postanowiła udać się do znachorki, aby zdjąć czar i uzdrowiła natychmiast Tugową. Bogu ducha winna kobieta zaprzeczała stanowczo, jakoby była sprawczyną niemocy sąsiadki. Nie pomogły jednak usprawiedliwienia, wyciągnięto ją za włosy z chałupy i przyprawiono do łóżka chorej. Skoro pod grozą batów wymamrotała rzekoma znachorka kilka niezrozumiałych wyrazów, a zakłęcia te nie pomagały, wyprawiono ją na plac gminny, rozebrano i bito kijami do krwi. Lecz i ten zabieg nie pomógł — wróżka nie odezyniła czarów. Powtórzono więc egzekucję, dla odmiany użyto cepów — połamano ręce i nogi zawziętej czarownicy. Tymczasem Tugowa umarła. Fakt ten przepełnił miarę gniewu. Nieszczęsnej czarownicy uwiązano powróż do szyi i zawieszono ją do stawu. Gdy wyzionęła w wodzie ducha, przywiązano jej ciało do trójki koni i galopem popędzono w las. Oczywiście, iż z trupa pozostała krawa bryła, a oderwane cząstki ciała i kości zbierała gromada, jako zabezpieczenie przeciwko czarom i nieszczęściu. Przeprowadzona sekcja zwłok, wykazała iż rzekoma zaczarowana kobieta zatrała się na jarmarku nieswieżem mięsem.

NAJMNIJSZE I NAJBIEDNIEJSZE KRÓLESTWO. Mieszkańcy wysepki Bardsey, położonej o dwie mile morskie od północnych wybrzeży Walji, postanowili gromadnie opuścić tę wyspę, doszedłszy do przekonania, że wyspka ta nie nadaje się do zamieszkania. Mieszkańcy jej są podczas zimowych i wiosennych okresów burz nieraz całymi tygodniami odcięci od stałego ładu. Wyspa Bardsey słynna jest z tego, że tam najdłużej utrzymała się instytucja bardów, ezezonych powszechnie w starożytnej Walji piewów i poetów ludowych. Mieszkańcy jej posiadają prawo obierania własnego króla i wolni są od podatków. Obecny król wyspy, Lovy Pritchard, ukoronowany w r. 1911, liczy 83 lata. Przed laty trzydziestu wyspę zamieszkiwało sto osób, dziś zaledwie 45. „Zgromadzenie narodowe“ tej czterdziestopięciogłowej ludności jednomyślnie postanowiło opuścić ziemię ojców i przenieść się na ląd stały.

DRZEWO „STU KONI“. Najszersze drzewo na świecie znajduje się na stokach wulkanu Etny, w Sycylii. Jest nim kasztan, zwany drzewem „stu koni“. Historia tej nazwy sięga dawnych czasów. W odległej epoce przybyła na wzgórze wulkanu Joanna, królowa Aragonu, chcąc zobaczyć wulkan. Gdy zbliżyła się do krateru, zerwała się nagle burza. Królowa schroniła się pod drzewem, a razem z nią pod tym samym drzewem stanęło stu jeźdźców, którzy jej towarzyszyli. Od tego czasu ów kasztan dostał nazwę „stu koni“. Zwisające z drzewa gałęzie stanowią istny las. Jeżeli trzydziestu ludzi weźmie się za ręce, nie są jeszcze w stanie objąć pnia owego olbrzyma, którego obwód wynosi powyżej stu sześćdziesięciu stóp.

BOGATY CHŁOP — ALE W AMERYCE.

Wyemigrował sobie z przedwojennej Polski do Ameryki chłop, imieniem Jan Wójcik. Początkowo w nowej ojezynie szło mu nie bardzo, ale gdy Ameryka w 1917 r. przystąpiła do wojny, interesy wielu ludziom, a też i Wójcikowi znacznie się poprawiły. Wójcik zaczął handlować nierogacizną i w krótkim czasie dorobił się olbrzymiego majątku. Dziś Wójcik jest milionerem, posiada wielkie obszary ziemi i wspaniały pałac. Najciekawszem jest, że Wójcik nie umie pisać ani czytać. Ale był mądry i z tem dał sobie radę. Wynajął pisarza, któremu dobrze płacił, a ten załatwia wszystkie interesy Wójcika.

DWA DOMY NA GODZINĘ. Firma londyńska, zajmująca się masowo produkcją domów robotniczych, doszła do takiej sprawności, że na godzinę roboczą przypadają dwa ukończone domy. Domy te cementowe, kosztujące przeciętnie 450 funtów (funt około 25 do 30 złotych), firma wyrabia w spełnieniu kontraktów na wystawienie 1500 budowli w Leicester, 1.000 w Sheffield, 1.000 w Birmingham. 780 w Brandford i jeszcze kilkaset w mniejszych miastach Anglii. 16 domów dziennie, czyli 88 domów na tydzień to sprawność nielada. Ustawianie gotowych domów wykonują nie wykwalifikowani robotnicy, nie należący do związków budowlanych, a w czasie wielkiego panującego w Anglii bezrobocia są oni z nowego rodzaju zarobkowania bardzo zadowoleni.

Ceny z targu krakowskiego.

Pszonica 33 zł; żyto 22 zł; jęczmień 24 zł; owies 23 zł; siano 12 zł; koniczyna 15 zł; mleko 30—40 gr; masło 5.60 zł; jajko 20—25 gr; słoma 70 gr.

POZYTECZNE

MOTYLICA. Skuteczne leczenie. Motyllica — zwana także przez ludność na Podhalu „metylicą“, jest to choroba robacza wątroby, która po latach mokrych powoduje znaczne straty między owcami, a znane są wypadki, że na tę chorobę zapada i bydło rogate i wiele sztuk masami ginie. Dotychczasowy sposób leczenia nie był wcale lub tylko w niewielkim stopniu skuteczny, to też skoro pojawiła się motyllica zwłaszcza między owcami wypadki padnięcia były wielkie. W najnowszych czasach prof. Dr. Marek w Akademii weterynaryjnej w Budapeszcie zastosował przy motylicy nowy sposób leczenia, a środek ten nazwał „distol“, wyrabiany pod nadzorem i kontrolą wyżej wspomnianego uczonego. Distol podany wewnątrz już po kilku dniach zabija z pewnością motylicę nie tylko u bydła rogatego, ale także u owiec i kóz. Po zadaniu tego lekarstwa u sztuk poprzednio chorych już po 1 do 3 dni następuje rozwolnienie, wogóle następuje zupełne wyleczenie. Distol jest

pewnem i od wielu lat wypróbowanem lekarstwem przez wspomnianego profesora oraz hodowców owiec na Węgrzech.

KOMUNIKAT.

Wszystkich zwracających się do mnie z bolączkami, upraszam o łaskawe zażyczenie znaczka na odpowiedź, inaczej ze względu na wielki napływ korespondencji, co pociąga za sobą opłaty pocztowe, nie jestem w stanie, ani też Sekretarjat S. K. L. w Brzesku dawać odpowiedzi.

Ks. Dr. Czuj Jan, poseł.

Nowe wydawnictwa.

„ZAGRODA WZOROWA“. Zeszyt gwiazdkowy tego dwutygodnika rolniczego, który w ciągu swej jednorocznej działalności zdołał już tak wielu pozyskać sobie przyjaciół wśród naszych rolników, jest nowym dowodem bezinteresownej ofiary ze strony wydawców, jak i umiejętności zawodowej redakcji. Pierwsi troskę o reformę zewnętrzną wydawnictwa, zwłaszcza zaopatrzenie go w interesujące rolnika ilustracje posuwają daleko poza granice własnego interesu, druga umiejętnością doboru treści czysto gospodarczej, z wykluczeniem jakiegokolwiek polityki, czy partyjności, stara się uczynić to pismo prawdziwym poradnikiem drobnego rolnika, w którymby zatem mógł zawsze znaleźć pomoc we wszelkich swych gospolarskich kłopotach. Stąd też czasopismo to zasługuje istotnie, by znalazło się pod każdą strzechą, a wszyscy ci, którzy widzą w rolnictwie treścią podstawę naszego bytu ekonomicznego winni w tem współdziałać. — Adres Administracji: „Zagroda Wzorowa“. Lwów, ul. Kopernika 20.

KUPUJCIE

**„CEGIEŁKI“ ŻŁOTOWE
NA DOM INWALIDOW.**

Poradnik domowy.

Smarowidło do podeszw w grubem obuwiu.

35 gr. tranu 52 gr. żółtego wosku, 35 gr. smoły szwskiej i 35 gr. terpentyny zmieszać na wolnym ogniu z pół kwartą lnianego oleju. Mieszanką tą nąpuszczać podeszwy i szwy u butów i mocno wcierać zapomocą szczołki.

Smarowidło wodotrwałe do skór i obuwia.

25 części żółtego wosku rozpuścić w 25 częściach olejku terpentynowego, dodać 25 części oleju rycynowego, 50 części gotowanego oleju lnianego, 25 części oliwy i 37 części dziegielu. Stare skóry lub obuwiu oswobodzić zapomocą wody od wszelkiego przylegającego brudu i nim zupełnie wyschną natrzeć trzykrotnie w przeciągu 48 godzin smarowidłem zapomocą szczołeczki.

Odpowiedzi Redakcji.

D. K., pow. Mielec: Jeżeli ktoś nadesłał ogłoszenie i należna kwotę uiszczył, więc my zawsze umieszczamy. Czy środek ten jest znanym i skutecznym nie wiemy, bo sami nie robiliśmy doświadczenia. Można spróbować. **Ksawera Pierzchańska:** Spróbujemy wyminić, o wyniku uwiadomimy. **Józef Ziaja, Chmielnik, p. Tyczyn;** Przyślijcie obligację, będziemy widzieć, co nam na nią powiedzą. **Szymon Matras:** Po wyszukaniu rękopisu odpowiemy. **Antoni Wójtowicz, Męcina:** Serdecznie się cieszymy, że macie tak zdrowe zasady i nieugięte, ale drukować tego nie myślimy, bo przecie nikt takim głupim nie jest, żeby w to wierzył. Zresztą jakbyśmy taką rzecz puścili do „Ludu“ naszego, to ci kalendarzowcy znowu pisaliby o tem. Lepiej tego nie rozgłaszać. Mocno was pozdrawiamy. **Cieślak:** Prosimy o częstsze wiadomości. **De-wu:** Jest przysłowie stare, że „za tanie pieniądze psy mięso jedzą“. Trzeba się nas było przedtem poradzić, a skoroście wyrzucili pieniądze na taką marnotę, to cóż my teraz zrobimy? W przyszłości trzeba być ostrożnym. **Stróżik Wojn.:** Izba Skarbowa załatwiła odmiennie, ponieważ nie stwierdzono związku przyczynowego śmierci ze służbą wojskową. **Wojciech Byr...** Rocznik 1903 służył tylko 14 miesięcy, co już przesądza służbę dwuletnią na korzyść jednorocznej. Wyraźnej ustawy jeszcze niema. Gdy będzie doniesiemy.

RZECZY WESOŁE.

Wytłumaczył się.

- Słuchaj, Mosiek, czy masz sumienie?
- Jak ja mogę nie mieć sumienia?
- A jednak zdzierasz 30 procent na miesiąc.
- No, to przecież nie idzie do sumienia, tylko do kieszeni.

Rozmaite skutki.

- Panie, pan nie pije kawy!
- Nie, kawa mi szkodzi.
- A cóż panu po kawie?
- Jeżeli piję, spać nie mogę.
- To dziwne, bo ja naodwrot: jeżeli śpię to nie mogę pić kawy.

Poszkodowany.

- Chłopiec, płacząc: — Pański pies mnie ugryzł.
Przechodzeń: — Musiałeś go uderzyć lub pobrażnić.
Chłopiec: — Wcale nie! ja go tylko podniosłem z ziemi.
Przechodzeń: — W jaki sposób.
Chłopczyk: — Za ogonek...

Przezorny kapitalista.

- Czyby pan nie poparł piętuzi mego odkrycia? Wynalazłem mianowicie radykalną truciznę na robactwo domowe.
- Hm, jest to wynalazek bez przyszłości, bo gdy pan wytrujesz wszystko robactwo na świecie, co będzie z pańskim wynalazkiem?

Firma egzystuje od r. 1902.

Płaski zegarek?

!!! nowy wynalazek ? !!!

wysyłamy za zaliczeniem pocztowym za zł 7.84 zamiast zł 25 tylko dlatego że nasza firma kupuje kilkakrotnie taniej od innych firm, bardzo dobrego gatunku rzeczywiste płaskie niklowe lub czarnego stalu, najnowszego fasonu, z pierwszorzędnym mechanizmem, o 16 rubinach, nakręcane główką raz na 38 godzin, pod żadnym względem nie mogą być porównywane z tanimi falsyfikatami. Tylko my sprzedajemy takie dobre zegarki po tej niskiej, niebywałej cenie 7.84 zł, 2 szt. 15.36 zł, 3 szt. 22.57 zł. Zegarki lepszego gatunku 10 zł, 14 zł, 18 zł, 20 zł, 21 zł, 25 zł, 30 zł, 35 zł, 40 zł, 47 zł, 53 zł, i 65 zł. Zegarki kieszonkowe odkryte, lub na rękę z prawdziwego franc. nowego złota „Paskedoor“, niczem się nie różni od prawdziwego złota 14 kar. 12 zł, 14 zł, 18 zł, 21 zł, 25 zł, 27 zł, 30 zł, 40 zł, 50 zł, 58 zł, 65 zł i 75 zł.

!! Nowości !! BLYSKAWICA z samoświecącym, w nocy cyferblatem, pokazującym dokładnie czas, w ciemności. Eleganckie, niklowe dla Panów i Pań, na rękę z skurzanym paskiem, najnowszych fasonów: chód dzwigny na kamieniach z francusk. złota 11.50 zł, w lepszym gatunku 14, 18, 20, 23, 27, 31, 33, 45, 50, 58, 65, 73 i 85 zł. Łańcuszki 2, 3, 4, 6, 8, 9 i 12 zł. **Framja.** Przy zamawianiu od razu 5, zegarków mogą być różne, dodajemy 1, zegarek zupełnie bezpłatnie.

Elegancki stol.-biurkowy zegarek z budzikiem, dzwoni głośno i długo na każdą godzinę, za 14 zł. — z lepszym werkiem 19 zł, 25 zł, 30 zł, 38 zł i 45 zł. **Obączki ślubne,** złote 140% kar. masywne najnowszych fasonów 16, 17, 18, 20 i 22 zł.

Zegarki wyregulowane z gwarancją za dobry chód na trzy lata. Koszta przesyłki i opakowanie na rachunek kupującego.

Adres: Główny Skład Szwajcarskich Zegarków

Józef Jakubowicz, Warszawa, Sienna 27, Dział 45.

BEZ RYZYKA: O ile towar się nie podoba przyjmujemy takową z powrotem. Od naszych klientów otrzymujemy dalszy ciąg podziękowań i powtórne zamówienia.

300) Sz. P. Jakubowicz. Dziękuję Sz. P., że mi P. przysłał dobry zegarek. Z szacunkiem 12 stycznia 1925 r. **Stanisław Macioszeł,** posterunkowy, 13 komp. Pol. Państw. w Tormartach poster. nr. 4, w Kliszczaniskach.

301) Sz. P. Otrzymałem już od Pana 2 zegarki, które dobrze chodzą, proszę przysłać 1 zegarek „Antiker“ z poważaniem **Bronisław Madaliński.**

Szkoła powszechna, p. Jody, z. wileńska 11. X. 1923

302) Sz. P. Zegarek otrzymałem i jestem z niego zadowolony, za który dziękuję. Spieszę jak tylko mogę do Sz. P. z prośbą, o przysłanie jeszcze jednego zegarka „Blyskawica“, na cenę się zgadzam, jaka by nie była.

4 maja 1923 r. Z poważaniem **Mega Stanisław** za w. plut. III. baon 9 p. p. Leg. w Tomaszowie Lub

303) Sz. P. Jakubowicz! Za przysłany mi zegarek dziękuję bardzo. Zegarek Pański w dzisiejszych czasach jest niezmiernie tani, chodzi znakomicie, czegom się nigdy nie spodziewałem. Staram się firmę Pańską rozpowszechnić.

Pozostaję z szacunkiem **Karolik Stefan,** Krzemieniec 12. VI. 22 r. Sztab 12 p. ul. Pod.

Wyciąć! Zachować! Rekomendować!

DO NABYCIA! DO NABYCIA!

w „Ludzie Katolickim“

na rok 1926.

„**KALENDARZ POLSKI**“ Cena egz. 1.20 zł.
z przesyłką 1.40 zł.

„**KALENDARZ FRANCISZKANSKI**“

Cena 1.50 zł, z przesyłką 1.70 zł.

Kalendarz „Rycerz Niepokalano“ cena 50 groszy, z przesyłką 60 groszy.
O treści niezwykle pięknej i zajmującej, przytem bogato, ilustrowanej. — Przy ilościach od 10 sztuk 10 proc. rabatu

FRANCISZEK BYSTRON z Uszwi, urodz. w r. 1895 w Gnojniku, pow. Brzesko, unieważnia zgubione zezwolenie na otrzymanie paszportu zagranicznego, wystawione przez P. K. U. Tarnów.

Jak starać się o rentę (zaopatrzenie) ze Skarbu Państwa?

Praktyczny

PORADNIK DLA INWALIDÓW

WDÓW I SIERÓT

po poległych i zmarłych żołnierzach starających się o zaopatrzenie ustawowe, można nabyć w Administracji „Ludu Katolickiego“ w cenie 3 zł za sztukę, z przesyłką 3 zł 90 gr. Książka ta ważną jest dla urzędów parafialnych, gminnych, Związków, Stowarzyszeń i t. d. Zamawiajcie!

Kalendarz Polski na rok 1926

Rocznik ósmy

wspaniale ilustrowany (około 60 obrazków) z piękną barwną okładką, obejmuje działy: religijny, opowiadaniowy, gospodarczy.

Nowość! Na każdy dzień podaje imiona kilku Świętych z rokami ich śmierci. **Nowość!**

Cena 1.20 zł, z przesyłką pocztową 1.40.

Kto zamawia 10, otrzymuje 11-ty gratis.

ADRES:

BIBLIOTEKA RELIGIJNA, Lwów, ul. Ormiańska 13.

IGNACY CYPRES

KRAKÓW, ul. Szewska L. 13/L. K

wysyła: mandoliny włoskie 25—30 zł. Skrzypce koncertowe ze smyczkiem 26 zł. Harmonje wiedeńskie od 40 zł. Niklowy „Gre Roskopf“ patent z lancuszkami 14 zł, niklowy płaski zegarek słynnej marki „Enigma“ 22 zł, budzik 15 zł. — Cennik ilustrowany zegarów i instrumentów muzycznych darmo i oplatnie.

CHŁOPCA od lat 14 do 15 przyjmie do nauki krajeckiej, Jakób Grochot, Tarnów, ul. Krakowska 55.

Ważne!!!

Dla zdrowych!
Dla cierpiących!
Dla chorych!

Przeciw jak najbardziej
uporczywym i zastarza-
łym wypadkom:

Uwaga!!!

Dla chorych!
Dla cierpiących!
Dla zdrowych!

reumatyzm, gościeca, bólów nerwowych, bólu głowy i zębów, przeciw bolom żył, spuchliznom, bolom nóg, kluciu w boku, zapaleniem stawów i t. p. chorobom

chwałą ogólnie znakomity i sławny, wypróbowany w kilkuset szpitalach środek do nacierania

ICHTIOMENTOL

Skutek nadzwyczajny! Działanie pewne i szybkie.

Jedna próba wystarczy, aby się przekonać, że tylko prawdziwy Ichtimentol Edelmana pomaga nawet w takim wypadku, gdzie inne nie pomagały. Przeszło 15.000 podziękowań i tysięcy poświadczeń znakomych lekarzy wskazują na znakomitą pomoc prawdziwego Ichtimentolu

Główna fabryka i wysyłka prawdziwego Ichtimentolu:

Laboratorium Apteki SZYMONA EDELMANA, w Samborze Nr 25.

5 flaszek Ichtimentolu z opłaconą pocztą i opakowaniem 11 zł. 50 gr. — 10 flaszek Ichtimentolu z opłaconą pocztą i opakowaniem 22 zł. — 25 flaszek Ichtimentolu z opłaconą pocztą i opakowaniem 48 zł

Wysyła się za zaliczką lub nadesłaniem należności.